

Escrit per Josep M. Camarasa, Fundació Privada Carl Faust, Blanes

Represa en la clandestinitat

El 1962 es van complir cinquanta anys de la fundació de la Societat de Biologia (i vint-i-tres de la dispersió per les forces franquistes ocupants). Un petit grup de metges van decidir reprendre'n les activitats de manera clandestina. Uns anys més tard, quan va morir el dictador Franco, la Societat Catalana de Biologia havia esdevingut un cas únic de societat científica florent, tot i actuar al marge de la llei. Un dels principals artífexs d'aquest èxit va ser Pere Babot.

El 14 de febrer de 1962 el doctor Conrad Xalabarder, director dels Dispensaris Blancs, rebia la visita d'una dotzena de col·legues de professió. Arribaven d'un en un, espaiadament, per evitar que es notés que es disposaven a cometre un delicte: una reunió no autoritzada.

Entre els delinqüents, hi figuraven individus perillosos com Pere Gabarró que, exiliat fins al 1947, havia tingut la gosadia d'esdevenir un cirurgià plàstic reconegut als hospitals de guerra britànics; com Josep Alsina i Bofill, professor de la Universitat Autònoma, represaliat i privat d'exercir la medicina durant deu anys, que tot i així havia esdevingut un dels nefròlegs més prestigiosos de Barcelona, i com el mateix Conrad Xalabarder, que havia ocupat el càrrec de vicepresident de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques del 1937 al 1939. Però, el més perillós de tots, encara que ningú ho sospités, era un humil analista de la Clínica Corachan que, durant la Guerra Civil, havia ocupat el càrrec de secretari general de l'Acadèmia: Pere Babot i Boixeda.

Quan hi van ser tots, van passar discretament a un auditori i van començar la reunió. Josep Alsina i Bofill, que feia poc més d'un any que havia estat nomenat membre de l'Institut d'Estudis Catalans, va adreçar unes paraules de regregraciament a Conrad Xalabarder per l'hospitalitat que oferia als reunits i, després d'un

breu record del passat de la Societat de Biologia, va donar la paraula al primer dels ponents de la sessió, Pere Gabarró, que va exposar una comunicació sobre les seves experiències al Regne Unit i a Catalunya amb l'empelt de pell en tauler d'escaics, amb el qual havia assolit resultats molt positius. A continuació, Conrad Xalabarder va presentar una comunicació sobre sexualitat bacteriana. Finalment, els presents van marxar amb la mateixa discreció amb què havien arribat.

L'acció es va repetir en mesos successius. L'11 de desembre, quan es complien els cinquanta anys de la fundació de la Societat de Biologia, es va celebrar una sessió monogràfica (col·loqui) sobre el colesterol, amb una assistència més nombrosa. Hi va haver un parell de sessions més la primavera del 1963 i, a la tardor, l'assemblea de constitució formal de la Societat Catalana de Biologia i l'elecció del primer Consell Directiu de la nova època, amb Josep Alsina i Bofill com a president, i Pere Babot com a secretari general.

En aquesta etapa inicial de la represa, Pere Babot, per dir-ho en paraules de Josep Alsina i Bofill, «ho fou tot a la Societat: secretari, oficial de secretaria, tresorer, comptador, cobrador, repartidor de convocatòries i publicacions, [...]». I, sobretot, va excel·lir en l'art d'eixamplar la base humana de la Societat. A totes les sessions, prenia puntualment nota dels assistents i demanava als qui no coneixia

(és a dir, als qui encara no eren socis) que li omplissin una fitxeta amb les seves dades i, si ja l'havien omplert en una sessió precedent, simplement els demanava el nom. Això li permetia seleccionar, segons l'assiduitat en l'assistència, els possibles candidats a nous socis.

D'altra banda, la seva insistència amable i tossuda alhora vencia les voluntats més mal disposades a col·laborar en les tasques de la Societat de Biologia. Mai no acceptava un *no* com a resposta definitiva. Si la primera visita a una possible víctima de qui volia obtenir la participació en alguna activitat de la Societat no tenia èxit, la repetia tantes vegades com calia fins a obtenir ni que fos una vaga promesa de col·laboració i, a partir d'aquesta, anava proposant formes de materialitzar-la en visites successives cada cop menys espaiades, fins que el perseguit, si no s'havia rendit abans, acabava trobant-se cada dia assegut al davant l'infatigable doctor Babot i havia d'alçar bandera blanca.

El doctor Babot va morir el 5 de febrer de 1982. El 10 de febrer de 1983 la Societat Catalana de Biologia li va retre un homenatge en el qual van prendre part tots els presidents encara vius que havien compartit consell directiu amb ell.¹

▲ **Fotografia.** Pere Babot, a la sessió inaugural del curs 1963-1964 al Palau Dalmasas (el 14 de novembre), llegint l'acta de la sessió constituent de la Societat que havia tingut lloc el 10 d'octubre. A la taula Josep Alsina i Bofill, president de l'SCB; Jordi Rubió, president de l'IEC en aquell moment, i Lluís Sayé, el conferenciant.
© Arxiu de l'Institut d'Estudis Catalans

1. Josep M. CAMARASA (ed.) (1985), *Homenatge al doctor Pere Babot i Boixeda, secretari general honorari de la Societat Catalana de Biologia*, Barcelona, Societat Catalana de Biologia.